

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecătorul: N. Mazur
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecătorii: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu

ÎN C H E I E R E

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dan Radu împotriva Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de Dan Radu, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 septembrie 2017 și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea înaintată de Dan Radu în parte, după cum urmează a fost anulat ordinul nr. 14-p din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Dan Radu și s-a încasat din contul intimatului Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova în beneficiul apelantului Dan Radu prejudiciul moral în mărime de 5000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 3000 lei, în rest cerințele apelatului Dan Radu au fost respinse ca neîntemeiate,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2017, Dan Radu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Stat de Arhivă cu privire la anularea ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Dan Radu a indicat că, la 26 iulie 2016, a solicitat de la Directorul general adjunct al Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova o recomandare, în vederea participării la concursul de admitere la Academia de Administrare Publică. În consecință solicitarea reclamantului a fost satisfăcută, recomandarea a fost semnată de către Directorul general adjunct al Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, fiind aplicată ștampila Organizației Sindicale a Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova.

Reclamantul Dan Radu, a menționat că, la 26 ianuarie 2017, de către Directorul General al Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, Varta Ion, a fost emis Ordinul nr. 14-P cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, prin care Dan Radu, specialist principal în cadrul Secției completare, arhive departamentale și lucrări de secretariat a Arhivei Naționale, a fost sancționat disciplinar sub formă de mustrare aspră.

La fel, reclamantul a invocat că, în motivarea temeiurilor de fapt, reprezentantul Serviciului de Stat de Arhivă a menționat că, la data de 26 iulie 2016, specialistul principal al Arhivei Naționale, Dan Radu, urmărind un interes personal, nematerial, a întocmit și prezentat o scrisoare de delegare/recomandare, contrar prevederilor regulamentare, la Academia de Administrare Publică, pentru a participa la concursul de înmatriculare la studii.

Reclamantul Dan Radu, a indicat că, Ordinul nr. 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare este ilegal în fond, fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite de lege.

Astfel, reclamantul a relatat că, este funcționar public și în conformitate cu prevederile art. 5 lit. a) din Legea contenciosului administrativ, el este subiect de sesizare în contencios administrativ, iar art. 3 alin. (1) din aceeași lege indică că obiect al acțiunii în contencios administrativ, îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, Ordinul nr. 14-P din 26 ianuarie 2017, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare este un act administrativ, susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ.

Reclamantul a mai indicat că, la emiterea Ordinului 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, au fost admise un șir de încălcări procedurale și anume: contrar prevederilor art. 210 alin. (1) lit. b) Codul muncii și

pct. 65 nr. 2) din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, termenul de contestare este indicat incorect, iar indicarea greșită a termenului de contestare a sancțiunii disciplinare valorează, în concret, cu neindicarea acestuia. Acest fapt poate aduce implicații mult mai grave, reclamantul fiind dus în eroare, în mod intenționat, în vederea pierderii termenului de adresare în instanța de contencios administrativ, atitudine incompatibilă cu exercitarea unei funcții publice.

Reclamantul a menționat că, din comisia de disciplină, care a propus sancționarea funcționarului public, nu a făcut parte nici un reprezentat al sindicatului. La insistența reclamantului, Iovu Vera, membru al Asociației Sindicale, a participat la ședința comisiei de disciplină, în calitate de invitat, după cum este indicat și în procesul-verbal al ședinței Comisie de disciplină al Serviciului de Stat de Arhivă din 25 ianuarie 2017 și nu de membru al comisiei respective.

Reclamantul Dan Radu, a indicat că, din comisia de disciplină, nu a făcut parte un reprezentat al sindicatului, sancțiunea disciplinară a fost dispusă fără acordul organului sindical superior, în cadrul anchetei de serviciu nu a fost audiat funcționarul public, în cadrul ședințelor comisiei de disciplină nu a fost audiată persoana care a făcut sesizarea, raportul secretarului comisiei de disciplină după finalizarea anchetei de serviciu, nu întrunește elementele prevăzute de lege. Procesul-verbal, care conține propunerea comisiei de disciplină, privind aplicarea sancțiunii disciplinare și ordinul de sancționare, nu au fost adus la cunoștință reclamantului. Toate aceste încălcări procedurale, conduc în mod cert la ilegalitatea actului administrativ contestat, ceea ce constituie un motiv de anulare al acestuia.

Totodată reclamantul Dan Radu, a invocat că, i-au fost cauzate prejudicii morale considerabile din cauza sancționării disciplinare. Sancționarea disciplinară are ca substrat o răfuială personală a Directorului General al Serviciului de Stat de Arhivă, Varta Ion. Astfel, dumnealui personal a înaintat adresare către Asociația Sindicală Teritorială Chișinău a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice, prin care a solicitat examinarea comportamentului reclamantului. La fel, a sesizat Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu referire la recomandarea, care a făcut obiectul procedurii disciplinare. Aceste demersuri au fost efectuate în afara anchetei de serviciu, care nici nu a fost la acel moment demarată și, contrar prevederilor art. 24 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, nu este clar cum dl. Varta Ion, a intrat în posesia acestei recomandări, ea fiind anexată la dosarul de admitere în cadrul Academiei de Administrare Publică, iar acestea nu sunt publice, conținând date cu caracter personal. Dan Radu a devenit izolat în colectivul de muncă, colegii de serviciu, nedorind să cadă în dizgrația șefului, comunicând cu reclamantul. Temerea pierderii locului de muncă, acutizează trăirile sufletești ale lui Dan Radu, care acționează nemijlocit la productivitatea muncii.

A solicitat reclamantul, anularea Ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea din contul Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 septembrie 2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Dan Radu împotriva Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova privind anularea ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018 a fost admis apelul declarat de Dan Radu, reprezentat de avocatul-stagiar Cireș Isae, a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 septembrie 2017, în cauza de contencios administrativ cererea de chemare în judecată depusă de Dan Radu împotriva Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova privind anularea ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea de Dan Radu în parte după cum urmează, a fost anulat Ordinul nr. 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, a fost încasat din contul intimatului Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova în beneficiul apelantului Dan Radu a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 lei, în rest cerințele apelantului Dan Radu au fost respinse ca neîntemeiate.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanța a emis o hotărâre neîntemeiată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 210 alin. (1) lit. b) Codul muncii care prevede că sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin, în care se indică în mod obligatoriu termenul în care sancțiunea poate fi contestată.

De asemenea, instanța de apel a reținut prevederile pct. 10, din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, Regulamentul cu privire la comisia de disciplină care indică că, în componența comisiei de disciplină se include, în mod obligatoriu, un reprezentant al organului sindical, din autoritatea publică respectivă. În aceeași ordine de idei art. 59 alin. (4) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede că, din comisia de disciplină, face parte în mod obligatoriu, un reprezentant al organizației sindicale reprezentative sau, în cazul în care sindicatul nu este reprezentativ sau funcționarii publici nu sunt organizați în sindicat, un reprezentant desemnat prin votul majorității funcționarilor publici, pentru care este organizată comisia de disciplină.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 387 alin. (2) Codul muncii care statuează expres că, conducătorii organizațiilor sindicale primare neeliberați de la locul de muncă de bază nu pot fi supuși sancțiunilor disciplinare fără acordul preliminar scris al organului sindical ierarhic superior.

Instanța de apel a stabilit că, Dan Radu este lider sindical în cadrul Serviciului de Stat de Arhivă, fapt confirmat prin hotărârea Adunării Sindicale din 24 noiembrie 2015 ”Cu privire la alegerea organizatorului sindical” , potrivit căruia Dan Radu a fost ales în calitate de organizator sindical. Prin urmare sancționarea disciplinară a acestuia, poate fi dispusă, doar cu acordul scris al organului sindical ierarhic superior, condiție ce nu a fost respectată, or în adresa Asociației Sindicale Teritoriale Chișinău a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice a fost expediată, de către Directorul general Serviciului de Stat de Arhivă, Varta Ion, o solicitare de examinare a comportamentului lui Dan Radu ca lider de sindicat, însă, nu s-a solicitat acordul sindicatului pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, iar din răspunsul primit, nu rezultă acordarea unui asemenea acord.

Instanța de apel a invocat prevederile pct. 38 din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, în care este stipulat că desfășurarea anchetei de serviciu, presupune audierea funcționarului public a cărui faptă constituie obiectul sesizării, în cazul supus judecării, concluzionând că Dan Radu nu a fost audiat în cadrul anchetei de serviciu, astfel fiindu-i violat dreptul la apărare și viciată procedura prevăzută de lege.

De asemenea, instanța de apel a reținut prevederile pct. 59 din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, al Regulamentului cu privire la comisia de disciplină, care prevede că, procesul-verbal în care se conține propunerea comisiei de disciplină cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sau clasarea cauzei se aduce la cunoștința, sub semnătură, funcționarului public cercetat și persoanei care a formulat sesizare, însă contrar normei legale citate, apelantului Dan Radu, nu i-a fost adus la cunoștință procesul-verbal al ședinței Comisie de disciplină a Serviciului de Stat de Arhivă din 25 ianuarie 2017.

Instanța de apel a invocat și prevederile art. 210 alin. (2) Codul muncii, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public la art. 59 alin. (8), Anexa nr. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009, Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, la pct. 66, care prevăde că, actul administrativ de sancționare se comunică funcționarului public sancționat, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii, sub semnătură. Instanța de apel a concluzionat că, Ordinul nr. 14-p din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare nu a fost adus la cunoștință, sub semnătură lui Dan Radu, ori pe acest ordin lipsește semnătura ultimului (f. d. 14).

La 23 martie 2018, Serviciul de Stat de Arhivă, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Dan Radu, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, a invocat că, consideră decizia instanței de apel neîntemeiată cu interpretarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural, motiv pentru care cere casarea ei și respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Dan Radu.

Recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, a indicat că, instanța de apel a examinat cauza în contradicție cu prevederile art. 102-105 Cod de procedură civilă. Reprezentantul recurentului Olaru Victor nu a participat la ședința instanței de apel, mai mult reprezentantul recurentului nu i-a fost comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, a invocat că, în răspunsul Asociației Sindicale Teritoriale Chișinău a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice, cu numărul de înregistrare 10-1/03 din 11 ianuarie 2017, este clar stipulat că, Asociația consideră că comportamentul lui Dan Radu constituie abatere disciplinară și recomandă administrației SSA să procedeze conform prevederilor Codului muncii. Mai mult, potrivit Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 158 din 22 iunie 1982 cu privire la raporturilor de muncă între angajat și angajator stabilește doar obligația angajatorului de a notifica și respectiv de a consulta reprezentanții salariaților în cazul aplicării sancțiunilor salariaților.

Recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, a invocat că, în cadrul anchetei de serviciu, Dan Radu a declarat că refuză să de a explicații și că dorește să facă declarații numai în fața comisiei de disciplină.

Recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, susține că nota informativă a directorului Arhivei Naționale a fost clară pentru membrii comisiei de disciplină, încât nu a fost nevoie de audieri suplimentare a lui Lupan Veaceslav.

Recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, consideră că, raportul anchetei de serviciu, întocmit de către secretarul Comisiei de disciplină din cadrul Serviciul de Stat de Arhivă, la data de 18 ianuarie 2018, este o comunicare scrisă și cuprinde o relatare clară, a celor întâmplate, care rezultă din comportamentul lui Dan Radu și urmările survenite. Mai consideră recurentul că, au fost respectate întocmai prevederile actelor normative, fiind întocmit procesul verbal din 27 ianuarie 2017, prin care s-a constatat că Dan Radu a refuzat să ia cunoștință, cu extrasul din procesul verbal nr. 2 din 25 ianuarie 2017 și cu ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare nr. 14-p din 26 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurentului, Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, la 24 ianuarie 2018, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 981 (f. d. 159), însă dovezi privind recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 martie 2018, în termenul prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 24 aprilie 2018, în adresa intimatului Dan Radu, a fost expediată copia recursului declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 24 mai 2018, Dan Radu, a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova ca fiind inadmisibil, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul de Stat de Arhivă

al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de către Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

A consideră inadmisibil recursul declarat de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dan Radu împotriva Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului nr. 14-P din 26 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan